

Schets 4 – Zijn discipelen | onze hardleersheid en ons verraad

Mattheüs 26:14-16
Markus 14:32-52 en 66-72

Benodigheden voor deze bijeenkomst

- Voor elke jongere een Bijbel en een Handreiking
- Een leidingdeel voor jezelf als leidinggevende
- Tekenbenodigheden (vraag 2)
- Apparatuur voor het afspelen van een filmpje (vraag 5 en 10)

Opening

- Te lezen bijbelgedeelte:
 - ✓ Mattheüs 26:14-16
 - ✓ Markus 14:32-52
 - ✓ Markus 14:66-72
- Suggesties om te zingen:
 - ✓ Psalm 6:2, 6 en 9
 - ✓ Psalm 51:1, 2 en 9
 - ✓ Psalm 84:3
 - ✓ Gebed des Heeren:6 en 10
 - ✓ O Heer', Die onze Vader zijt
 - ✓ Leer mij, o Heer'
 - ✓ Jezus, leven van mijn leven
- Dankpunten:
 - ✓ Dank de Heere Jezus dat Hij zo zwaar wilde lijden om zondaren te bevrijden.
 - ✓ Dank God voor vrijheid om Zijn Woord te lezen.
- Gebedspunten:
 - ✓ Vraag om vergeving voor de zonde van het verloochenen van de Heere.
 - ✓ Bid voor christenen die worden vervolgd.

Doelstelling

- De jongeren kunnen aan het eind van de bijeenkomst de volgende kernvragen beantwoorden:
 1. Hoe heeft Jezus geleden door toedoen van Zijn discipelen?
 2. Wat betekent dat voor mij?

Alternatieve startopdracht

Een spelidee dat aansluit bij het thema van de schets, ook goed te gebruiken in het tweede deel van de bijeenkomst:

Maak een kring. Stuur één persoon – de ontdekker – naar een andere ruimte. Spreek met de groep af wie van jullie de ‘verrader’ is. Hij moet, als de ontdekker terug is, andere groepsleden aanwijzen met een knipoog. Wie aangewezen wordt, doet een stap naar achteren. De ontdekker moet vanuit het midden van de kring zien te ontdekken wie de verrader is.

De 1^e vraag is ook goed als startopdracht te gebruiken.

Achtergrondinformatie

Jezus lijdt door toedoen van Zijn discipelen | onze hardleersheid en ons verraad

Jezus heeft ook veel geleden door Zijn intiemste vrienden. Zijn discipelen met wie Hij dagelijks omging, vluchtten puntje-bij-paaltje allemaal weg. Op het dieptepunt van Zijn lijden in Getsemané kon Hij niet op hen rekenen.

Zijn discipelen laten zien dat Jezus het lijden slechts alleen kon en moest dragen. Wij kunnen niets aan onze zaligheid bijdragen. Al zou Jezus maar slechts iets eenvoudigs van ons vragen (al was het maar het geloof als een mosterdzaadje) dan zou Hij niet anders dan teleurgesteld in ons raken. En vriend en vertrouweling van God kunnen we alleen door genade worden. Petrus en Judas laten zien waartoe ons zondige hart in staat is: onze geliefde Verlosser verraden en overleveren.

Mattheüs 26:14-16

Voor Judas betekent deze zalving zo'n ergernis dat het hem doet besluiten om alles in het werk te stellen om de Heere Jezus uit de weg te laten ruimen. Daarvoor gaat hij naar de hogepriesters. Let op: deze mensen waren niet zomaar door iedereen te benaderen. Het zal mede door de plannen van Judas zijn dat hij 'zomaar' een onderhoud met hen kon krijgen. Judas gaat voor geld zijn Meester – die hem bij Zijn arrestatie nog zal aanspreken met 'vriend'(Mattheüs 26:50) - verraden. Judas komt overeen om dit voor dertig zilverlingen te doen. Dat was de gemiddelde prijs voor een slaaf (zie bijvoorbeeld Exodus 21:32). Het eerste wat je daarbij moet zeggen: triest dat Judas zijn Meester en de overpriesters de door God gezonden Messias niet hoger waarden dan een slaaf. Het tweede wat je dan moet zeggen: wonderlijk dat God dwars door deze duistere dingen heen Zijn profetie vervult. Zie hiervoor Zacharia 11: 12 en 13. Daar klaagt de HEERE dat Zijn volk Hem slechts op die waarde schat. En toch gaf diezelfde HEERE Zijn Zoon; 'opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe' (Johannes 3:16).

Markus 14:32-52 en 66-72

Intro

Na het laatste Avondmaal is Jezus met de elf overgebleven discipelen op weg naar de Olijfberg gegaan. Onderweg heeft Hij Zijn discipelen, en vooral Petrus, gewaarschuwd voor wat er deze nacht gebeuren zal.

Vers 32-34 Gethsémané betekent letterlijk 'olijvenpers'. Het was een tuin met olijfbomen, waar Jezus vaker kwam (Lukas 22:39). Zijn drie directe vertrouwelingen, Petrus, Johannes en Jakobus, neemt Hij mee de hof in. Opvallend genoeg hadden deze drie discipelen alle drie eens aangegeven het lijden met Jezus te willen delen (Markus 10:38-39 en Markus 14:31). Tot nu toe is Jezus vastberaden geweest in Zijn gang naar het kruis, maar nu overweldigt Hem de diepte van het komende lijden. Het is niet zozeer de angst voor de dood die Hem overvalt. Het lijden van de Heiland heeft een veel diepere dimensie. Hij zal de toorn van Zijn Vader moeten dragen. Zijn Vader zal Hem zelfs verlaten. In Zijn angst vraagt Hij Zijn meest vertrouwelijke discipelen met Hem te waken.

Vers 35-36 Zelf loopt Jezus een klein eindje verder, valt op de grond en smeekt Zijn Vader of dit lijden niet weggenomen kan worden. 'Die ure' betekent dat het kritieke moment nu aanstaande is. Hij spreekt Zijn Vader aan met 'Abba', waarin vertrouwelijkheid en toewijding doorklinken. In Zijn gebed zet Hij in bij de almacht van Zijn Vader: 'alle dingen Zijn toch mogelijk bij U? Is er dan echt geen andere mogelijkheid?' 'De drinkbeker' is een metafoor die de Bijbel vaker gebruikt (Psalm 75:9; Jesaja 51:17; Jeremia 49:12). Deze beker is de beker van Gods toorn. Geen toorn over Jezus, maar de toorn over de grote mensenschuld. Jezus zal, hoewel Zelf onschuldig, die schuld toch op Zich nemen.

Even lijkt het of Hij terug zal schrikken. Dat zou de eeuwige verdoemenis van heel het menselijk geslacht betekenen. Maar de Heiland schrikt niet terug. Hij voegt aan Zijn gebed toe: 'maar niet wat Ik wil, maar wat U wilt'. In Zijn angst blijft de Heiland gehoorzaam aan de wil van Zijn Vader. De Bijbel geeft ons in deze verzen iets te zien van de diepte en de ernst van het lijden van de Heiland.

Vers 37-38 Als Jezus na verloop van tijd bij de drie discipelen terugkeert die meenden Hem in alles te kunnen volgen, treft hij ze slapend aan. Hoe dichterbij de Heiland het uur van Zijn lijden nadert, hoe meer Hij alleen komt te staan. Bij eerdere aankondigingen van het lijden bleek ook al dat ze er weinig van begrepen hadden. Jezus moet deze weg alleen gaan.

De Heere wijst Petrus, die zo kort hiervoor nog zulke grote woorden gebruikte, nu scherp terecht. De discipelen moeten wakker blijven en bidden. Voor Jezus? Nee, voor zichzelf! Ze moeten zich geestelijk voorbereiden op wat komt, want ze zullen in de verzoeking komen om Hem te verlaten en Zijn werk te verloochenen. De strijd tussen geest en vlees die Jezus schetst, is de strijd tussen het menselijke van de discipelen (het vlees) en de gewillige geest die God in hen heeft gelegd. Jezus heeft Zijn discipelen niet nodig, Zijn discipelen hebben Hém nodig.

Vers 39-42 Nogmaals gaat Jezus heen in vurig gebed tot Zijn Vader. Bij terugkomst blijken de discipelen opnieuw in slaap gevallen te zijn. Ze weten uit schaamte niets te zeggen. Weer gaat Jezus heen en weer vallen ze in slaap. 'Slaap nu maar verder', zegt de Heiland bij Zijn terugkomst. Waken hoeft niet meer, want het uur van de verzoeking is nu aangebroken. Het laatste en zwaarste stuk van Jezus' rondwandeling op aarde gaat beginnen. Dat de woorden 'slaapt nu verder' niet als een serieuze geruststelling bedoeld zijn, blijkt als Jezus meteen daarna Zijn discipelen aanspoort om op te staan. Jezus is klaar om Zijn lijden tegemoet te treden. Eens was er de mens die in een andere tuin door ongehoorzaamheid de dood in de

wereld bracht (Genesis 3). Nu gaat deze Zoon des mensen door gehoorzaamheid tot in de dood, de macht van de dood verbreken.

Vers 43-47 Jezus is nog maar net uitgesproken, of Judas verschijnt. 'Eén van de twaalven' benadrukt dat het verraad uit Jezus' eigen gelederen komt. Het Sanhedrin had naast de tempelwacht nog een andere groep helpers die arrestaties mocht uitvoeren. Met die groep hebben we hier waarschijnlijk te maken. Judas bewijst Jezus ogenschijnlijk diep respect door Hem tweemaal Rabbi te noemen en Hem te kussen. Het blijkt echter het afgesproken teken te zijn waardoor de bende weet Wie ze moet inrekenen. Petrus (Johannes 18:10) is bereid om Jezus te verdedigen en slaat vurig het oor van Malchus, een knecht van de hogepriester, af.

Vers 48-50 Jezus houdt de bende een waarschuwend spiegel voor. Deze mensen zijn gewapend alsof ze een zware crimineel gaan inrekenen, terwijl ze Jezus de afgelopen weken in de tempel zo voor het grijpen hadden. De bendeleden weten heel goed waarom ze toen Jezus niet gegrepen hebben. Dat zou teveel beroering onder het volk teweeg hebben gebracht. Daarmee is deze daad meteen in het juiste perspectief geplaatst: deze nachtelijke arrestatie kan het daglicht niet verdragen. De vervulling van de Schriften waar Jezus over spreekt, verwijst naar Markus 14:27. Daar citeert Jezus Zacharia 13:7b, maar in Zacharia 13:7a staat: 'Zwaard, ontwaak tegen Mijn Herder en tegen de Man Die Mijn Metgezel is.' In Markus 14:50 blijkt vervolgens de waarheid van Zacharia 13:7b. De discipelen vluchten, ook Petrus. Hij is wel bereid om voor te Jezus strijden, maar wil niet met Hem lijden.

Vers 51-52 Markus maakt nog melding van één jonge man die haastig een kledingstuk heeft aangeschoten om Jezus te kunnen volgen. Maar als de soldaten ook hem willen grijpen, vlucht hij met achterlating van zijn bovenkleed. Men heeft in hem wel Markus zelf gezien, maar dat is lang niet zeker. Duidelijk is dat ook hij Jezus niet kan volgen. De Heere Jezus moet de weg alleen gaan.

Vers 66-68 Markus heeft verteld van het lijden van de Messias boven in de rechtszaal. Nu laat hij het licht vallen op die toeschouwer daar beneden. Zo accentueert de evangelist de grote tegenstelling tussen Jezus en Petrus. Petrus meende beneden ongemerkt de gebeurtenissen te kunnen volgen, maar één van de dienstmeisjes van de hogepriester blijkt hem te herkennen. Ook hij wordt nu ondervraagd. Toen Jezus gevraagd werd of Hij door God gezonden was, antwoordde Hij vrijmoedig met alle gevolgen van dien. Nu Petrus wordt gevraagd of hij bij Jezus hoort, liegt Petrus om zijn eigen hachje te redden. Zich bewust van het gevaar verplaatst hij zich daarop naar het voorportaal. De haan kraait. Petrus wordt gewaarschuwd, maar hij merkt het niet op.

Vers 69-72 Het dienstmeisje komt hem enige tijd later daar opnieuw tegen en herhaalt haar beschuldiging. Ze spreekt daarbij de omstanders aan. Nu wordt het echt gevaarlijk voor Petrus. Hij ontkent opnieuw, maar de woorden van het meisje zijn bij de omstanders blijven hangen. Kort daarop klinkt voor de derde keer de beschuldiging, ditmaal van de omstanders die bovendien zijn Galilese achtergrond ontmaskeren. Petrus kan zich nu alleen nog redden door vurig te ontkennen en die ontkenning kracht bij te zetten met eden en vervloeking. Zijn

Meester wordt door Petrus schamper 'deze Mens' genoemd. Dan kraait de haan opnieuw. Petrus herinnert zich plotseling de woorden die Jezus eerder deze avond tot hem sprak. De ernst van zijn daad wordt hem nu duidelijk. Jezus heeft ooit ernstig gesproken over hen die zich voor Hem schamen (Markus 8:38). Petrus rest nu niets meer dan diep berouw. Maar op hetzelfde moment lijdt de Zaligmaker, Wiens lijden ook voor Petrus de redding zal betekenen.

Uit de Bijbel Met Uitleg: Judas, de penningmeester

Judas Iskariot beheert binnen de discipelkring het geld (Joh. 12:6). Jezus en de discipelen leven van giften, die ze gebruiken voor hun eigen levensonderhoud. Ze geven daarvan ook aan armen en hulpbehoevenden. Als een discipel geld krijgt van iemand, geeft hij dat aan Judas. Judas is dus de penningmeester van de groep. Dat is de reden waarom Judas in de geschiedenis van Johannes 12 reageert op de zogenaamde verspilling van de olie. Als de geldteller van de groep ziet hij het geld wegstromen als Maria de zalf over Jezus giet. De evangelist Johannes beschuldigt Judas in dit gedeelte van diefstal. Judas zou liever het geld in zijn eigen buidel hebben gehad.

Antwoorden op de vragen en suggesties voor gesprek

Startopdracht

Een ingrijpende geschiedenis. Zie voor meer informatie hierover

<http://home.solcon.nl/langeveld2/keerpunt/b/bernal-cassie-moord.htm>.

De antwoorden op deze vragen zijn in uitgebreide vorm terug te vinden in bovenstaande achtergrondinformatie, maar bij elke vraag geven we hieronder de kern weer.

1. *Laat de jongeren (in groepjes) aan de slag gaan met de informatie die ze over de discipelen weten. Presenteer de profielschetsen aan elkaar.*
2. –
3.
 - a. Judas heeft de schijn goed op kunnen houden. Het is niet altijd even makkelijk om een vals geloof van een waar geloof te onderscheiden. Denk aan de gelijkenis van het onkruid tussen de tarwe. Pas bij het opgroeien van de gewassen kun je het verschil goed zien.
 - b. Je zou de discipelen misschien niet zo snel heilig noemen. Toch is ieder die in Jezus gelooft in Hem geheiligd, een heilige dus. Je ziet in het evangelie wel dat de discipelen veel ook nog niet begrijpen. Je zou kunnen zeggen dat het echte geloof na de opstanding van de Heere Jezus in hun hart doorbreekt.
 - c. Zie ook de a-vraag. Op het geloof zullen altijd vruchten volgen. Kijk naar hoe het met Judas en Petrus afliep: Judas liep met zijn zonde bij Jezus vandaan.
4. –
- 5.

- a. *Persoonlijk antwoord.*
 - b. *Persoonlijk antwoord.*
 - c. *Persoonlijk antwoord.*
 - d. *Mooi om aan de hand van het filmpje over de c-vraag door te praten. Op www.abcvanhetgeloof.nl/hel is meer informatie en zijn verwerkingsvormen te vinden.*
6. –
7. De Heere Jezus wist hoe moeilijk het zou gaan worden, Hij had Zijn drie meest vertrouwde discipelen meegenomen en vraagt hen met Hem te waken. Maar dat kunnen ze niet. De Heiland moet het lijden helemaal alleen doorstaan. Dat is een extra kruis. De discipelen verlaten Hem zelfs, en Petrus verloochent Hem. Ze lijden niet mee, ze staan daarmee tegenover Hem.
8. –
- 9.
- a. Door en door zondig. Wij kiezen voor onszelf, en niet voor de Heere. We zijn vijanden van God en daarmee ook vijanden van onze eigen zaligheid!
 - b. Hij is getrouw en genadig. Hij wil lijden en sterven voor zondaren. Voor mensen die Zich tegen Hem keren, verdient Hij de verlossing. Wat een liefde!
10. *Niet alle jongeren zullen deze muziek evenzeer waarderen. Leg evt. iets uit over de achtergrond en muziekstijl. Praat erover door wat de muziek en de inhoud met elkaar te maken hebben en of het jou en de jongeren raakt.*
- 11.
- a. Met ons gedrag en met onze woorden kunnen we laten zien en zeggen dat we God niet kennen, dat we niet bij Hem willen horen. Daarmee verloochenen we Hem. Als we een leven leiden dat dwars tegen al Gods geboden ingaat, is dat verraad aan God onze Schepper.
 - b. Genade is dat je krijgt wat je niet verdient. Je verdient de dood, je krijgt het leven. En dat heeft de Heere Jezus Zijn leven gekost. Als je daar over nadenkt, en daar iets van begrijpt, maakt dat je heel klein. Wie ben ik, dat er voor mij genade is?!
 - c. Dat het verloochenen van God ertoe leidt dat God ook ons verloochent. Het is de consequentie van een voortleven in de zonde. Wie blijft in de zonde, kan niet bij God horen.
De troost is dat de Heere getrouw is en blijft. Hij wil de zonde vergeven van ieder die dat aan Hem vraagt. Dat heeft Hij beloofd, dat zál Hij doen.

Slotopdracht

Er is bij de Heere altijd een weg terug! Judas ging met zijn zonde bij God vandaan. Petrus heeft uiteindelijk zijn zonde beleden en vergeving ontvangen.